

jeg tror ikke engang paa Landet — under 1 Mark om Dagen, naar man regner rigtig, det udgør allerede 60 Rd. om Aaret, og saa meget er det kun de Altfæreste, der faae. Men naar den høitæredede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kredts (Madvig) endogfaa vilde have, at der skulde være en Regel ikke alene for Forsørgelsesmaaden, men ogsaa for hvad der skulde ydes, da maa jeg sige, at denne Regel vilde være overordentlig vanskelig at give; thi Vælsen maatte da i hvert Tilfælde staa i et nødtvungen Forhold til Behovet, og dette er saa overordentlig forskjelligt for hver enkelt Fattig.

Jeg skal dernæst blot endnu, idet jeg frygter for at være for vidtløftig, tilføje et Par Ord angaaende Betlerstraffen. Jeg vil da blot sige, at jeg ganske kan henholde mig til, hvad den meget ærede 2den Landssthingsmand for 9de Kredts (Estrup) har ytret om Nødvendigheden af at anvende en virksommere Straf end den hidtilværende Vand og Brødsstraf for Betleri og Løsgjænger; thi som jeg allerede ved tidligere Leilighed har haft Anledning til at bemærke, er det jo naturligtvis overfor en drifkælbog Person, Betler eller Egnende Tilfældet, at man næsten ikke kan faae en saadan drifkælbog Person ved at sætte ham paa Vand og Brød i to Dage. Det er ikke muligt, det hører der længere Tid til; han betragter de Par Dage, han skal sidde paa Vand og Brød, som en behagelig Hviletid, og Straffen frugter aldeles ikke, hvorimod jeg virkelig har en rig Erfaring for, hvorledes man ved kraftigt at anvende Tvangsarbejdsstraf paa denne Slags Personer, kan faae Betleri og Løsgjænger afskaffet i sin Jurisdiktion. Det har jeg haft Leilighed til at erfare, fordi jeg dels har haft en god Arbejdsanstalt til Støtte og dels har været Politimester i en Jurisdiktion, hvor der ingen saadan har været. Jeg tror egentlig heller ikke, at vi kunne være uenige om, at det er gaarlignere at anvende Tvangsarbejdsstraf end Vand og Brødsstraf, og jeg vil sige til det ærede 6te kongevalgte Medlem (Uising), at jeg vil anse det for overordentlig hensigtsmæssigt at faae disse omstreifende Betlere sat ind til Forsørgelse i en Tvangsarbejdsanstalt; thi hvis vi sætte dem ind paa Vand og Brød, have vi dem til næste Aar paa samme Tid igjen; det bryde de sig ikke om. Jeg har haft Zigeunerbander paa Vand og Brød, som Aaret efter kom igjen med Familie, Hunde og det Hele, thi den Straf bryde de sig ikke om. Derimod har jeg engang sat en Familie paa 11 Personer i en Tvangsarbejdsanstalt i 120 Dage, og denne Familie kom aldrig siden igjen. Det er et probat Middel, og jeg vil give den ærede 2den Landssthingsmand for 9de Kredts (Estrup) Ret i, at set som et økonomisk Spørgsmaal for hele Landet, kommer dette Udlæg, som ganske vist er noget kostbart — det maa man indrømme — ganske sikkert igjen med store Renter. Men jeg skal paa den anden Side give min høitæredede Ven for 5te Kredts (Orenbøll) fuldstæn-

dig Ret i, at Anvendelsen paa denne Maade af Tvangsarbejde vil gaa ud over mange Kjøbstæder, idet Delinkventudgifterne jo bæres af Kjøbstæder efter dette fortviolede Egningsprincip, som vi ikke kunne faae afskaffet, idet f. Ex. de Delinkventomkostninger, som egentlig falde paa Aalborg, blive fordelte mellem Aalborg og Ribe. Hvor der er langt til en Tvangsarbejdsanstalt, vil det ikke være nogen ubetydelig Udgift for en lille By, hvor der er en virksom Politimester, i Stubbekjøbing maa man f. Ex. sende sine Delinkventer over til Sørgjøbing; skal man holde en saadan Betler der i nogle Dage, koster det dog altid en 20—30 Rd. (Afbrydelse). Der er ingen Zernbane fra Stubbekjøbing til Sørgjøbing endnu. Jeg vil imidlertid anbefale min ærede Ven derovre (Orenbøll) ligesom ogsaa andre ærede Medlemmer hurtigt muligt at stemme for et Forslag, som er indbragt af Regjeringen i denne Session — det var ogsaa for i forrige Session, og hele Udvalget var enig derom, — der gaar ud paa at ligne Delinkventudgifterne over det Hele. Det er det retfærdigste og forstandigste; thi det samme, som kan indtræffe med Betlere og Løsgjængere, kan indtræffe baade i Landjurisdiktionerne, altsaa i Amtskommunerne, og i Kjøbstadkommunerne. Man kan nemlig have enkelte store betydelige Suitsager, der kunne medføre saa overordentlig store Udgifter, at det er aldeles urimeligt, at et enkelt Amt eller en enkelt Kjøbstad skal bære dem. Lad os derfor benytte denne Meningsulighed til at forene os i skjøn Enighed om det Forslag, der nu foreligger igjen, og som, naar det Lovforslag, der nu er under Forhandling, er vedtaget, naturligvis vil komme frem, nemlig Lovforslaget om Delinkventudgifternes Ubligning, saa have vi alle Vanskeligheder ved at anvende Tvangsarbejde paa Betlere og Løsgjængere, thi saa bliver det en almindelig Sag for hele Landet. Jeg vil imidlertid sige, at naar vi desuden lige over for de uagte Børnefædre have bestemt, at disse skulde affone deres Brøde ved at sættes ind i en Tvangsarbejdsanstalt, vil det være en besynderlig Infonsekvents, om vi nu paa engang vilde skaane Betlerne og Løsgjængerne. Jeg skal tillige henholde mig til, hvad det ærede 2det Medlem for 9de Kredts ytrede, at det dog til Syvende og Sidst bliver en Slags Hemske for Kommunerne, saa at de ikke slippe disse Betlere og Løsgjængere løs og lade dem bette videre, naar man vedtager en Bestemmelse om, at de Kommuner, hvor disse høre hjemme, skulle bære Udgifterne ved Hemsendelsen. Nu er der naturligvis en hel Del andre Ting, jeg gjerne vilde have sagt, men jeg tæller, fordi jeg har maattet tale saalænge og skal dermed standse.

Scholer: Jeg begjærede Ordet for lidt siden for at indbegaa den ærede 2den Landssthingsmand for 5te Kredts (Orenbøll) i hans Paastand